

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om planläggning för utrymning under höjd beredskap;

beslutade den 7 januari 2025.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreskriver, efter samråd med Försvarsmakten och Polismyndigheten, följande med stöd av 2 § 1 stycket förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap¹ och beslutar följande allmänna råd.

Allmänna råd har en annan juridisk status än föreskrifter. De är inte tvingande. Deras funktion är att förtydliga innebörden i lag, förordning och föreskrifter och att ge generella rekommendationer om deras tillämpning.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser med krav på hur utrymning under höjd beredskap ska planeras samt vad planerna för utrymning ska innehålla.

Allmänna råd

En länsstyrelse som planerar för utrymning bör beakta att de som omfattas av ett utrymningsbeslut kommer att behöva tas om hand och inkvarteras.

Utgångspunkter för planeringen

2 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får enligt 2 § 2 stycket förordningen (2006:639) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap, i samråd med Försvarsmakten, besluta om vilka områden som ska planläggas för utrymning. I besluten anges om området ska planeras enligt nivå 1, nivå 2 eller nivå 3 enligt nedan.

Nivå 1

Planeringen ska utgå från

¹ Senast ändrad genom SFS 2019:1054.

- att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom fyra (4) timmar från ett beslut om utrymning, och
- att de som anses vara i behov av hjälp med utrymning ska kunna utrymmas så snart som möjligt, men senast inom tre (3) dygn från ett beslut om utrymning.

Nivå 2

Planeringen ska utgå från

- att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom fyra (4) timmar från ett beslut om utrymning, och
- att de som anses vara i behov av hjälp med utrymning ska kunna utrymmas så snart som möjligt, men senast inom sju (7) dygn från ett beslut om utrymning.

Nivå 3

Planeringen ska utgå från

- att utrymning under höjd beredskap ska kunna påbörjas senast inom ett (1) dygn från ett beslut om utrymning, och
- att de som anses vara i behov av hjälp med utrymning ska kunna utrymmas så snart som möjligt, men senast inom fjorton (14) dygn från ett beslut om utrymning.

Allmänna råd

Utrymningens omfattning och tidsramar vad beträffar både de hjälpbehövande och befolkningen i övrigt bör alltid framgå av länsstyrelsens beslut om utrymning.

- 3 §** Vid planering för utrymning ska följande omständigheter beaktas
- militär verksamhet och de behov som Försvarsmakten förmedlar,
 - militär hotbild,
 - befolkningsmängd och befolkningens sammansättning,
 - risk- och sårbarhetsanalyser,
 - tillgång till skyddsrum,
 - geografi,
 - transportvägar och övrig infrastruktur,
 - behovet av och tillgången till kollektiva transportmedel, exempelvis tåg, buss och färjor, och
 - övriga förhållanden av betydelse.

Allmänna råd

I befolkningsmängd bör både de som bor i ett område och de som tillfälligt vistas där, exempelvis på grund av arbete, turism eller fritidsboende, innefattas.

Vid planering för utrymning bör hänsyn tas till vilken verksamhet som ska fortsätta bedrivas i området.

4 § Vid planering för utrymning ska en bedömning göras om hur stor andel av de som vistas i området som kommer att ha behov av hjälp med utrymning.

Allmänna råd

Till de som är i behov av hjälp med utrymning bör till exempel hänföras personer med funktionsnedsättning, vårdbehövande, barn, äldre och personer som är frihetsberövade. Vid planeringen bör förekomsten av olika förekommande hjälpbehov identifieras och beskrivas då dessa kan kräva olika sorters åtgärder.

5 § Vid planering för utrymning ska beaktas vilken påverkan det får om de som vistas i området lämnar det på eget initiativ.

Allmänna råd

Länsstyrelsen bör beakta att om personer lämnar ett område på eget initiativ kan det påverka trafikflöden och militär verksamhet, behovet av transporter, behovet av inkvartering och annat stöd.

Samverkan

6 § Vid planering för utrymning ska samverkan ske med Försvarsmakten och andra aktörer som berörs av beslut om utrymning.

Allmänna råd

Länsstyrelsen bör samverka med kommuner och region i det egna länet, andra berörda länsstyrelser samt civilområdesansvarig länsstyrelse. Samverkan bör ske avseende utrymning, möjlighet till stöd samt möjlighet till inkvartering.

Samverkan bör också ske med exempelvis Polismyndigheten, Trafikverket, Socialstyrelsen, Kriminalvården och Migrationsverket.

Planernas innehåll

7 § Planer för utrymning ska innehålla en dokumentation av

- hur utrymning ska kunna ske inom de tidsramar som anges i 2 §,
- de förhållanden som beaktats enligt 3-4 §§ och hur dessa förhållanden bedöms påverka utrymning,
- hur påverkan enligt 5 § har beaktats, och
- faktorer som framkommit vid samverkan enligt 6 §.

8 § Planer för utrymning ska innehålla en redogörelse för

- hur beslut enligt lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering m.m. under höjd beredskap ska fattas och tillkännages,

- den organisation som ska verkställa besluten samt bemanningen av denna,
- de materiella resurser som behövs för att verkställa besluten och hur de ska säkerställas,
- hur de som berörs av besluten ska informeras,
- planerade transportvägar och transportsätt,
- planerade uppsamlings-, utrymnings- och mottagningsplatser,
- hur och med vilka sambandsmedel samverkan ska ske inför och vid utrymning,
- hur kommunikation om planeringen ska ske med allmänheten,
- information och andra åtgärder för att underlätta för dem som ska genomföra utrymning på egen hand,
- hur återflytt efter genomförd utrymning kan ske, samt
- övriga förhållanden av betydelse.

Allmänna råd

Samverkan och informationsdelning

Länsstyrelsen bör ha en plan för hur samverkan ska ske med kommuner och region i det egna länet samt med länsstyrelsen i de län där inkvartering kan ske. Information om hur utrymning kommer att gå till bör så långt det är möjligt delas med allmänheten och få spridning inom den egna organisationen.

Vid behov kan en plan för utrymning delas upp i en offentlig del och en del som innehåller sekretessbelagda uppgifter.

Utbildning och övning

Det bör anges hur kompetens för utrymning säkerställs inom organisationen samt hur övningsverksamhet avses bedrivas.

Responsplanering

Planen bör stödja och möjliggöra en förändrad och anpassad planering utifrån händelseutvecklingen.

9 § Planer för utrymning ska ange med vilket intervall och under vilka förutsättningar de ska ses över och revideras.

Denna författning träder i kraft 1 februari 2025.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

MIKAEL FRISELL

Karin Mannerstedt Berg
Avdelningen för räddningstjänst och skydd av befolkningen

Beställningsadress:

Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm

Telefon: 08-657 95 00

E-post: order@forlagssystem.se

Webbaddress: www.nj.se/offentligapublikationer

Beställningsnummer: 19125-01